

Poznáním krajiny, v které žiješ, poznáš i část sebe.

TURISTICKÁ OBLAST
**KLADSKÉ
POMEZÍ**

Stezky za poznáním
nejen v Kladském pomezí

Milí návštěvníci,

vítejte v kraji hrdých hor a skal, malebných údolí, voňavých strání i širých polí a luk. Nechte se okouzlit krajinou protkanou potoky a řekami, ale také cestami, pěšinami a stezkami. A právě **STEZKY ZA POZNÁNÍM**, naučné stezky s rozmanitou tematikou, vám přiblíží krásy přírody, historii blízkou i dávno minulou, nebo práci šikovných rukou našich předků. Budou vám vyprávět příběhy, které psal sám život...

V krajině příběhů a poznání potěšte své oko i duši a nechte se inspirovat, poučit a pobavit, nebo si příjemně odpočítejte od každodenních starostí. A přičiňte se prosím i o to, aby se ze všech darů a bohatství naší země mohly těšit i generace budoucí.

Legenda:

Stezka vhodná pro **pěší turisty**

Stezka vhodná pro **cykloturisty**

Stezka vhodná pro **rodiny s dětmi**

Stezka vhodná pro **kočárky i invalidní vozíky**

Stezka vhodná pro **školní výlety**

kolečko s oranžovým číslem
zastavení nebo odbočka

kolečko se zeleným číslem
tabule

Obsah:

Broumovsko	1. Proč chodit daleko? ... raději zůstaňte v Křinicích	4 - 5
	2. Naučná stezka Lom Rožmitál	6 - 7
Českoskalicko	3. City Walk	8 - 9
	4. Justynčina stezka	10 - 11
	5. Naučná stezka Babiččino údolí	12 - 13
	6. Naučná stezka Cesta stromů	14 - 15
	7. Naučná stezka Česká Skalice - Sviništiny - Josefov 1866	16 - 17
	8. Ovocná stezka	18 - 19
	9. Stezka Jakuba Míly	20 - 21
	10. Po stopách erbu zlatého třímene	22 - 23
Hronovsko	11. Naučná stezka Vítejte „U NÁS“	24 - 25
Jaroměřsko	12. Netradiční stezka Jaroměřskem	26 - 27
	13. Naučná stezka Josefov - Smiřice - Chlum 1866	28 - 29
Královédvorsk	14. Naučná stezka Les Království	30 - 31
Náchodsko	15. Naučná stezka Běloves po československém opevnění z let 1936 - 38	32 - 33
	16. Naučná stezka Náchod - Vysokov - Václavice 1866	34 - 35
	17. Naučná stezka Pevnost Dobrošov	36 - 37
Policko	18. Vlastivědná stezka řídícího učitele Jaroslava Petra	38 - 39
Teplicko	19. Naučná stezka Skály - Bischofstein	40 - 41
	20. Naučná stezka Teplickým skalním městem	42 - 43
Úpicko	21. Historická naučná stezka	44 - 45
	22. Naučná stezka Po hornických památkách Jestřebích hor	46 - 47
	23. Naučná stezka Po stopách hornictví	48 - 49
	24. Poznávací okruh „U nás“	50 - 51
	25. Za krásami lesoparku Dlouhé záhony	52 - 53

Proč chodit daleko? ...raději zůstaňte v Křinicích

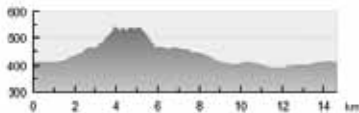
Délka stezky: 14,5 km

Počet zastavení: 19

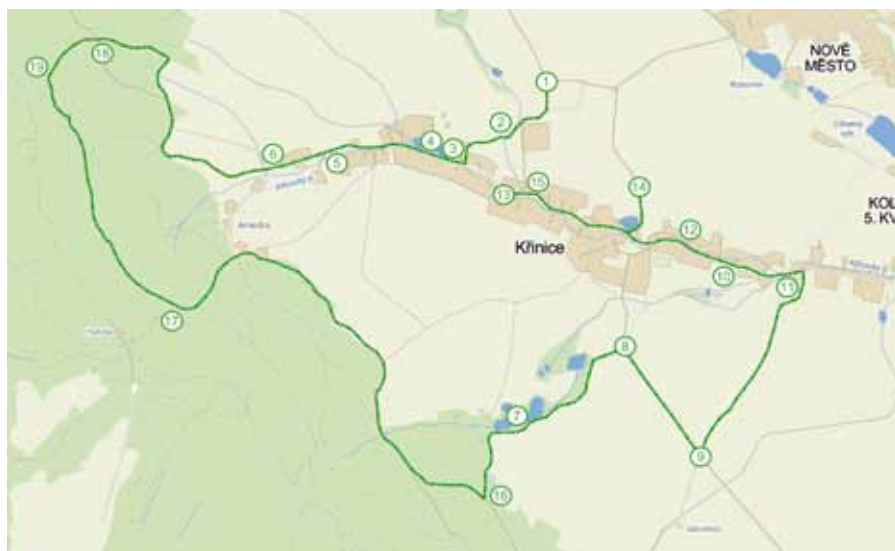
Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°34' 44.774'' N, 16°18' 14.401'' E

Správce stezky: Obec Křinice

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Cesty a procesí	0	0
2.	O založení Křinic	0,5	0,5
3.	Broumovské statky	0,4	0,9
4.	Brána času	0,3	1,2
5.	Památková rezervace	0,5	1,7
6.	Kolem Ameriky	0,4	2,1
18.	Církevní památky v okolí	1,7	3,8
19.	Vesničtí tkalci	0,3	4,1
17.	Příroda a její ochrana	1,7	5,8
16.	Zdroje vody pro Broumov	2,8	8,6
7.	Život u vody	0,9	9,5
8.	Sochy a kříže v krajině I.	0,9	10,4
9.	Ovocnářství	0,7	11,1
11.	Křinické pověsti	1,3	12,4
10.	Sochy a kříže v krajině II.	0,5	12,9
12.	Život na vsi	0,2	13,1
14.	Broumovský meteorit	0,5	13,6
13.	Vodovod a prameny	0,8	14,4
15.	Těžba nerostů	0,1	14,5

Obec Křinice je jedinečnou a jedinou vesnickou památkovou rezervací na Broumovsku. Naučná stezka vede převážně po neznačených turistických cestách a začíná v horní části obce. Své návštěvníky seznamuje s místní historií, drobnými památkami ve volné krajině, místní těžbou nerostů a dalšími zajímavostmi. Oblast je opředená i spoustou pověstí, některé z nich jsou na tabulích stezky zachyceny. Zajímavý je příběh Broumovského meteoritu, který dopadl do Křinic 14. 7. 1847. Mile překvapí místní lidová architektura, nádherné výhledy do okolí i půvabné prostředí kolem Křinických rybníčků. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Křinice - Horní (cca 3 km), vlakem: zastávka Broumov (cca 4 km).

Naučná stezka Lom Rožmitál

Délka stezky: 2 km

Počet zastavení: 7

Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°36'52.683"N, 16°22'20.616"E

Správce stezky: Zemědělské družstvo Šonov u Broumova

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Úvod	0	0
2.	Mokřady	0,1	0,1
3.	Geologie	0,2	0,3
4.	Skály a suchá výslunná stanoviště	0,2	0,5
5.	Homole – vyhlídka	0,1	0,6
6.	Lesní porosty	0,2	0,8
7.	Louky	0,3	1,1
Cíl	Úvod	0,9	2,0

Obec Rožmitál leží severovýchodně od města Broumova pod hřebenem Javořích hor. Začátek stezky, která nevede po turisticky značených trasách, je u místního lomu 2 km za obcí. Naučná stezka představuje ekologickou obnovu území po těžbě, geologickou stavbu a vývoj pohraniční části tohoto východočeského regionu. Cestou lze pozorovat těžební práce v lomu a zároveň obdivovat krajinu Broumovska. Lom Rožmitál je založen ve vulkanických horninách sopek, které byly aktivní přibližně před 300 milióny let. Areál lomu je příkladem sladění regionálně významné ekonomické činnosti a zájmů ochrany přírody. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Rožmitál - Konečná (cca 1,5 km), vlakem: zastávka Broumov (cca 6 km).

City Walk

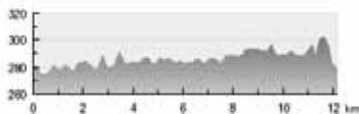
Délka stezky: 12,1 km

Počet zastavení: 22

Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°23'42.497"N, 16°2'44.344"E

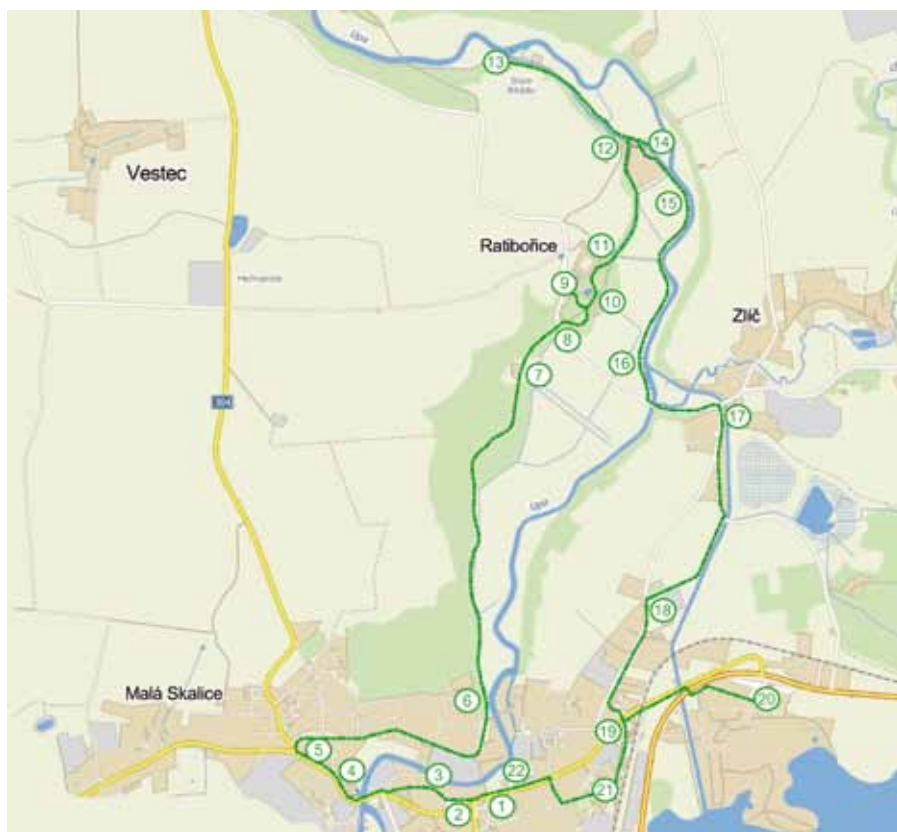
Správce stezky: Město Česká Skalice

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Regionální informační centrum	0	0
2.	Husovo náměstí	0,2	0,2
3.	Barunčina škola	0,2	0,4
4.	Maloskalický muzejní areál	0,3	0,7
5.	Kostel Nanebevzetí Panny Marie	0,2	0,9
6.	Vstup do Bažantnice	1,1	2,0
7.	Lovecký pavilon	1,6	3,6
8.	Zámecký park	0,3	3,9
9.	Odbočka k parkovišti (0,1 km)	-	-
10.	Zámek Ratibořice	0,2	4,1
11.	Zámecký skleník	0,2	4,3
12.	Sousoší Babička s dětmi	0,7	5,0
13.	Staré bělidlo, Viktorčin splav	0,5	5,5
14.	Rudrův mlýn	0,8	6,3
15.	Vodní mandl	0,1	6,4
16.	Jez na řece Úpě	1,2	7,6
17.	Hotel Holzbecher, Zlíč	0,5	8,1
18.	Vojenský hřbitov z roku 1866	0,9	9,0
19.	Na Bojišti	0,7	9,7
20.	Vodní dílo Rozkoš	0,7	10,4
21.	Vlakové nádraží	1,0	11,4
22.	Městský úřad Česká Skalice	0,5	11,9
Cíl	Regionální informační centrum	0,1	12,1

Českoskalická městská turistická trasa má dva okruhy. První vede centrem města a měří 2,5 km. Druhý okruh v délce 12 km představuje pozoruhodnosti města Česká Skalice i s místní částí Babičino údolí. Pro orientaci, informovanost a pohodlí turistů jsou na trasách instalovány informační kiosky. V Regionálním informačním centru v České Skalici je možné si zdarma vypůjčit i audioprůvodce (text namluven též v němčině, angličtině a polštině), nebo při putování využít technologii mobilních telefonů - bluetooth. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Česká Skalice - Husovo náměstí (cca 200 m), vlakem: zastávka Česká Skalice (cca 600 m).

Justynčina stezka

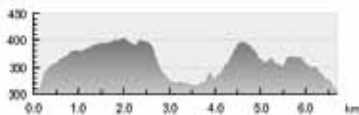
Délka stezky: 7 km

Počet zastavení: 11

Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°27'1.537"N, 16°3'0.393"E

Správce stezky: Společnost pro záchranu Babiččina údolí

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Slatinský mlýn	0	0
2.	Samota Boušín	1,0	1,0
3.	Boušínská studánka	0,3	1,3
4.	Kostel a fara na Boušíně	0,2	1,5
5.	Špetlův buk	1,0	2,5
6.	Odbočka slatinské Končiny	0,5	3,0
7.	Bathildin stoleček	0,2	3,2
8.	Boušínská lávka	0,5	3,7
9.	Žebrácká rokle	1,5	5,2
10.	Obec Červená Hora	0,5	5,7
11.	Zřícenina hradu Červená Hora	0,8	6,5
Cíl	Slatinský most	0,5	7,0

Pěší okruh vede po značených turistických trasách a nejhodnější nástup je u Slatinského mlýna. Stezka návštěvníky provází cestami, kudy chodila židovská dívka Justynka, která se na Boušínské faře potají připravovala na křesťanský život. Její příběh zaznamenal Alois Jirásek ve své románové kronice U nás. K mnohým místům na trase se vážou také letité pověsti: o zázračné studánce na Boušíně, nešťastném pádu do Žebrácké rokle, tajném pokladu u Špetlova buku.... Pozoruhodným místem na trase je vyvýšenina se zbytky středověkého hradu Červená Hora. V nedaleké obci stejného jména se narodila Viktorka (Viktorie Židová), známá postava z Babičky Boženy Němcové. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Slatina nad Úpou - mlýn (cca 50 m), vlakem: zastávka Olešnice u Červeného Kostelce (cca 3,5 km).

Naučná stezka Babiččino údolí

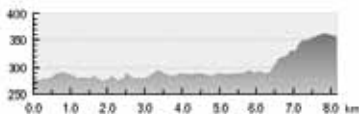
Délka stezky: 8 km

Počet zastavení: 27

Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°23'43.966"N, 16°2'32.119"E

Správce stezky: Muzeum Boženy Němcové

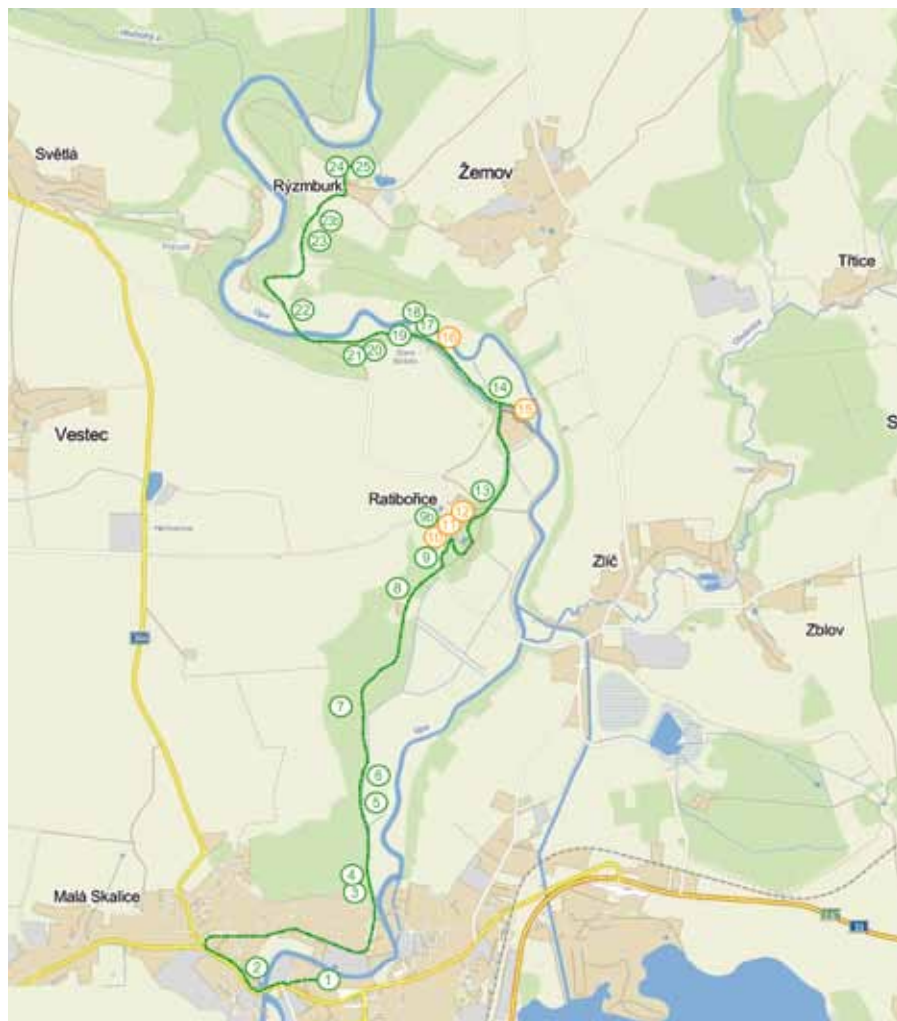

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Areál Barunčiny školy	0	0
2.	Muzeum Boženy Němcové	0,5	0,5
3.	Historie údolí	1,0	1,5
4.	Geologie údolí	0	1,5
5.	Údolí a Božena Němcová	-	-
6.	Meliorace ratibořických luk	0,8	2,3
7.	Bažantnice	0,3	2,6
8.	Lovecký pavilon	0,7	3,3
9.	Ratibořický zámek	0,4	3,7
9b.	Zámecký park	0,4	3,7
10.	Zámecký park	0,1	3,8
11.	Zámecký park	0,2	4,0
12.	Zámecký park	0,1	4,1
13.	Byt rodiny Panklovy	0,3	4,4
14.	Pomník Babička s dětmi	0,8	5,2
15.	Ratibořický mlýn	0	5,2
16.	Staré bělidlo	0	5,2
17.	Řeka Úpa	0,8	6,0
18.	Viktorčin splav	0	6,0
19.	Půdní typy	0,2	6,2
20.	Život v řece	0,2	6,4
21.	Břehové porosty	0	6,4
22.	Klíma v údolí	0,5	6,9
23.	Stromy a rostliny	0,5	7,4
23b.	Naučná stezka	0,3	7,7
24.	Živočichové	0,2	7,9
25.	Rýzmburský altán	0,1	8,0

Začátek stezky naleznete u Barunčiny školy v České Skalici. Cesta vede romantickým údolím řeky Úpy, které nese pojmenování podle neznámějšího díla Boženy Němcové - Babička. Na trase doporučujeme navštívit českoskalické muzejní expozice, ratibořické památky i Rýzmburský altán, ze kterého je nádherný výhled na panorama Jestřebích hor. Právě do tohoto dřevěného altánu umístila Božena Němcová setkání paní kněžny Zaháňské s babičkou a jejími vnučaty. Naučná stezka prochází chráněným územím s mnoha přírodními zajímavostmi. Stezka je každoročně v provozu od 1. května do 15. října. Ke zpáteční cestě můžete využít veřejné autobusové dopravy z obce Žernov (2 km). **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Česká Skalice - Husovo náměstí (cca 200 m), vlakem: zastávka Česká Skalice (cca 600 m).

Naučná stezka Cesta stromů

Délka stezky: 550 m

Počet zastavení: 39

Náročnost: nenáročná

GPS začátku stezky: 50°23'32.212"N, 16°2'25.075"E

Správce stezky: Centrum rozvoje Česká Skalice

Číslo zastavení	Název zastavení	m od minulého zastavení	Celkem m
1.	Platan javorolistý	0	0
2.	Buk lesní	18	18
3.	Douglaska tisolistá	7	25
4.	Jinan dvoulaločný	13	38
5.	Dřín obecný	5	43
6.	Liliovník tulipánokvětý	4	47
7.	Jasan ztepilý	9	56
8.	Smrk pichlavý	16	72
9.	Smrk ztepilý	10	82
10.	Lípa stříbrná	10	92
11.	Buk lesní (torzo)	10	102
34.	Buk lesní	13	115
12.	Jedlovec kanadský	15	130
13.	Dub letní	28	158
14.	Borovice limba	15	173
35.	Jedlovec kanadský	5	178
15.	Lípa stříbrná	20	198
16.	Trnovník akát	20	218
17.	Ořešák vlašský	13	231
39.	Zmarličník japonský převislý	6	237
18.	Bříza převislá	13	250
19.	Cypřišek hrachonosný	7	257
20.	Bříza bělokorá	8	265
36.	Pěnišník	6	271
21.	Dub červený	6	277
22.	Modřín opadavý	20	297
23.	Tis červený zlatý	31	328
24.	Podražec dřevnatý	27	355
37.	Ovocný sad	19	374
25.	Šácholan Soulangeanův	40	414
26.	Smrk srbský	9	423
27.	Habr obecný	14	437
28.	Jedle stejnobarvá	32	469
29.	Jinan dvoulaločný	23	492
38.	Svitel latnatý	9	501
30.	Javor dlanitolistý klaný	15	516
31.	Zerav obrovský	9	525
32.	Javor klen	9	534
33.	Hortenzie latnatá	16	550

V České Skalici, nedaleko Husova náměstí v rozlehlé zahradě obklopující vzdělávací středisko Vilu Čerych, se nachází naučná stezka o stromech. Bohatě členěná, do detailů promyšlená zahrada byla založena v roce 1925 podle návrhu slavného českého zahradního architekta Josefa Kumpána. Stezka návštěvníky seznamuje s běžnými i vzácnými stromy, které jsou součástí této historické zahrady. V roce 2010 se zahrada proměnila v unikátní filmové místo, které si vybral bývalý prezident Václav Havel k natáčení své divadelní hry Odcházení. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Česká Skalice - Husovo náměstí (cca 300 m), vlakem: zastávka Česká Skalice (cca 1 km).

Naučná stezka Česká Skalice - Sviništiny - Josefov 1866

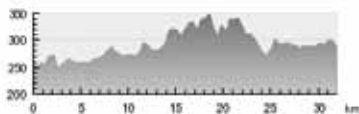
Délka stezky: 32 km

Počet zastavení: 22

Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°23'44.697"N, 16°5'9.356"E

Správce stezky: Komitét pro udržování památek z války r. 1866

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Klany	0	0
2.	Dubenský dvůr	1,0	1,0
3.	Dubno	1,2	2,2
4.	Zlíč – rakouské levé křídlo	0,3	3,5
5.	Česká Skalice – Vojenský hřbitov	0,9	4,4
6.	Na bojišti	0,8	5,2
7.	Nádraží	0,3	5,5
8.	Česká Skalice – náměstí	0,9	6,4
9.	Malá Skalice	1,0	7,4
10.	Miskolezy	5,2	12,6
11.	Miskolezy cihelna	0,9	13,5
12.	Sviništiny – letiště	1,4	14,9
13.	Bitva u Svinišťan	0,4	15,3
14.	Ovčín	0,6	15,9
15.	Sebuč	1,3	17,2
16.	Dolany	1,4	18,6
17.	Krábčice	1,9	20,5
18.	Jaroměř – Jakubské předměstí	5,7	26,2
19.	Jaroměř	0,9	27,1
20.	Korunní hradby	2,5	29,6
21.	Pevnost Josefov	0,9	30,5
22.	Pevnostní hřbitov	1,5	32,0

Naučná stezka (část druhá) je pokračováním tématické cyklotrasy s názvem „Stopy krve a železa 1866“, která začíná v Náchodě u zámku. Z obce Kleny (3 km od České Skalice) vede stezka do míst, kde byly ve třech dnech 27. - 29. června 1866 svedeny vojenské bitvy, ve kterých se střetlo více než 100 tisíc vojáků (včetně bitvy u Náchoda). Boje mezi pruskými a rakouskými vojsky zanechaly v okolí Náchoda, České Skalice a Svinišťan tisíce mrtvých a raněných. A právě na jejich památku vzniklo na všech třech bojištích několik desítek monumentálních pomníků i prostých náhrobků a křížů. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Kleny (cca 50 m), vlakem: zastávka Starkoč (cca 4 km).

Naučná ovocná stezka

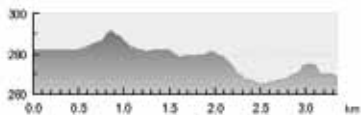
Délka stezky: 4,6 km

Počet zastavení: 3

Náročnost: nenáročná

GPS začátku stezky: 50°21'5.373"N, 16°3'1.842"E

Správce stezky: Obec Velká Jesenice

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Česká krajina s ovocnými stromy	0	0
2.	Krajinná zeleň	2,2	2,2
3.	Možnost zpracování ovoce	1,1	3,3
Cíl	Česká krajina s ovocnými stromy	1,3	4,6

První tabule této tématické stezky je umístěna v Městci u Nahořan, který je vzdálen 6 km od České Skalice. Ovocná stezka nás seznamuje s informacemi vztahujícími se k ovocným stromům, keřům, jejich plodům a zpracování, tj. sušení, zavařování, mražení, výroba povidel... Stromy a keře jsou také přirozeným domovem ptáků, brouků, motýlů a dalších užitečných živočichů. Nezapomínejme, že do typické české krajiny ovocné stromy patří! **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Nahořany - Městec (cca 200 m), vlakem: zastávka Velká Jesenice (cca 4 km).

Stežka Jakuba Míly

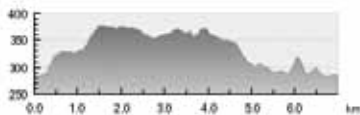
Délka stezky: 7 km

Počet zastavení: 13

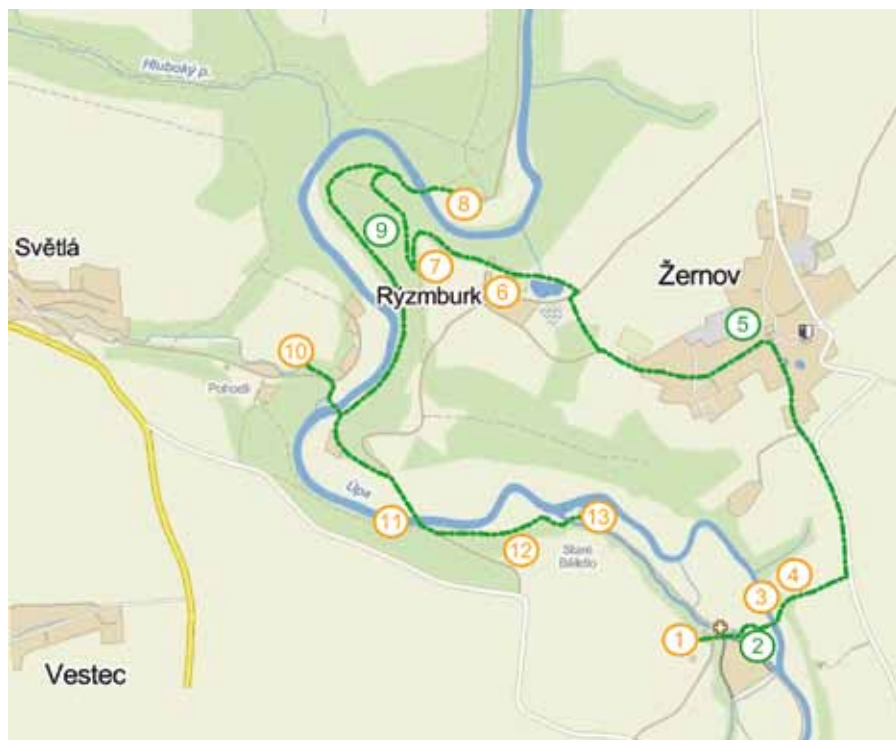
Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°25'17.770"N, 16°3'14.568"E

Správce stezky: Společnost pro záchranu Babiččina údolí

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Panský hostinec	0	0
2.	Mlýn	0,2	0,2
3.	Žernovská lávka	0,2	0,4
4.	Panklovna	0,2	0,6
5.	Žernov	1,2	1,8
6.	Rýzmburk	1,5	3,3
7.	Zastavení NS Babiččino údolí č. 24	0,1	3,4
8.	Jedle bělokorá	0,8	4,2
9.	Pramen Jakuba Míly - U Merglu	0,8	5,0
10.	Pohodlí	0,8	5,8
11.	Bílý most	0,5	6,3
12.	Zastavení NS Babiččino údolí č. 17 - 21	0,2	6,5
13.	Zastavení NS Babiččino údolí č. 16	0,5	7,0

U Panského hostince v Ratibořicích začíná i končí okružní stezka, která dostala pojmenování podle literární postavy Jakuba Míly z díla Boženy Němcové - Babička. Člověk téměř shodného jména (Jakub Míl) skutečně pocházel ze Žernova a byl rýzmburským lesním hajným. Často navštěvoval panskou hospodu, kterou v té době vlastnila rodina Celbova. Milenecký příběh Míly a Kristly je však smyšlený a jejich literární osudy neodpovídají skutečnosti. Stezka prochází známými i méně známými místy kulturní a přírodní památky Babiččino údolí. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Zlíč (cca 1,5 km), vlakem: zastávka Česká Skalice (cca 3,5 km).

Po stopách erbu zlatého třmene

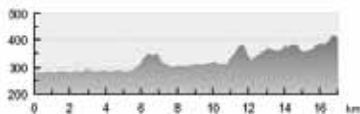
Délka stezky: 21,4 km

Počet zastavení: 5

Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°23'43.733"N, 16°2'11.094"E

Správce stezky: Centrum rozvoje Česká Skalice

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Maloskalická tvrz	0	0
2.	Tvrz Ratibořice	3,7	3,7
3.	Rýzmburk	8,0	11,7
4.	Červená Hora	3,4	15,1
5.	Vízmburk	6,3	21,4

Začátek stezky je v České Skalici u maloskalického muzejního areálu. Vede až ke hradu Vízmburk, odkud se lze vrátit vlakem nebo autobusem z Červeného Kostelce, popřípadě autobusem z Havlovic. Na stezce navštívíte zapomenutá tvrzíště, vystoupáte k romantickým zříceninám, projdete se malebným údolím řeky Úpy a poznáte dávnou historii tohoto kraje. Poznámka: Stezka vedoucí po značených turistických cestách nemá vlastní informační panely. Je k ní ale vydán tištěný materiál s mapkou a informace lze nalézt i na tabulích náležících k jiným naučným stezkám nebo přímo k hradům a zříceninám. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Česká Skalice - Malá Skalice (cca 200 m), vlakem: zastávka Česká Skalice (cca 1,5 km).

Naučná stezka Vítejte „U NÁS“ („U nás v Hronově“)

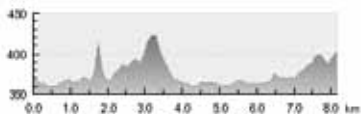
Délka stezky: 8,1 km (po zastavení č. 38)

Počet zastavení: 41

Náročnost: nenáročná

GPS začátku stezky: 50°28' 47.715'' N, 16°10' 58.239'' E

Správce stezky: Město Hronov

Stezka návštěvníky provází centrem města Hronova a jeho nejbližším okolím. Přibližuje historii města, zajímavé památky a zákoutí, ukazuje také místa některých dnes již neexistujících památných staveb. Na své si přijdou zájemci o regionální historii a dějiny města od jeho založení až po současnost. Samozřejmě na této trase nemůže chybět zastavení u rodného domku Aloise Jiráska. Protože zastavení č. 39 - 41 jsou od centra vzdálena několik kilometrů, doporučujeme se vydat za těmito cíli spíše na kole. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Hronov - autobusové nádraží (cca 200 m), vlakem: zastávka Hronov (cca 1,5 km).

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Škola – hřiště	0	0
2.	Měšťanská chlapecká škola	0,03	0,03
3.	Jiráskovo divadlo	0,03	0,06
4.	Mariánské sousoší	0,2	0,26
5.	Městská radnice	0,06	0,32
6.	Hostinec U zeleného stromu	0,01	0,33
7.	Bývalý svobodný dvůr	0,2	0,53
8.	Knahlův (Kalinův) domek	0,3	0,83
9.	Rodný domek a socha spisovatele Aloise Jiráska	0,07	0,9
10.	Minerální prameny	0,1	1,0
11.	Mlýn Papírna	0,3	1,3
12.	Husův sbor	0,08	1,38
13.	Jiráskův buk	0,3	1,68
14.	Kostel Všech svatých	0,6	2,28
15.	Pozdně renesanční zvonice z roku 1610	0,0	2,28
16.	Socha sv. Václava	0,0	2,28
17.	Starý hřbitov	0,1	2,38
18.	Stará dřevěná škola	0,2	2,58
19.	Araukarit	0,01	2,59
20.	Hrob Aloise Jiráska	0,3	2,89
21.	Hrob rodičů Aloise Jiráska	0,0	2,89
22.	Legionářský hřbitov a Památník osvobození	0,0	2,89
23.	Hrob Ing. arch. Jindřicha Freiwalda	0,0	2,89
24.	Hrob Františka Součka staršího a mladšího	0,0	2,89
25.	Hrob Otýlie Gallmayerové	0,0	2,89
26.	Mistrova lavička	0,4	3,29
27.	Prouzův domek čp. 20 Na Podloubí	0,9	4,19
28.	Budova městské spořitelny	0,2	4,39
29.	Hotel U Mostu	0,1	4,49
30.	Rodný domek Josefa Lamky	0,2	4,69
31.	Rodný domek Josefa Čapka	0,5	5,19
32.	Rodný dům Egona Hostovského	0,03	5,22
33.	Evangelická modlitebna a hřbitov	0,4	5,62
34.	Tkalcovna Spiegler	0,4	6,02
35.	Sokolovna v Tyršových sadech	0,5	6,52
36a.	Jiráskovy letní pobyty v Hronově	0,09	6,61
36b.	Letní sídlo Mistra Aloise Jiráska	1,1	7,71
37.	Rodinná vila čp. 22	0,2	7,91
38.	Břízy	0,2	8,1
39.	Skalákova studánka	3,9 km od tabule č. 1	
40.	Roubené stavení – Žabokrky	1,4 km od tabule č. 1	
41.	Rokytník – kaple Nejsvětější trojice	3,9 km od tabule č. 1	

Netradiční stezka Jaroměřskem

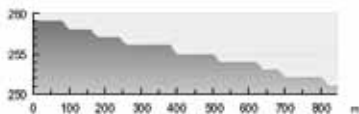
Délka stezky: 840 m

Počet zastavení: 3

Náročnost: nenáročná

GPS začátku stezky: 50°21'14.480'' N, 15°55'51.384'' E

Správce stezky: Město Jaroměř

Číslo zastavení	Název zastavení	m od minulého zastavení	Celkem m
1.	Netradiční stezka Jaroměřskem 1	0	0
2.	Netradiční stezka Jaroměřskem 2	405	405
3.	Netradiční stezka Jaroměřskem 3	435	840

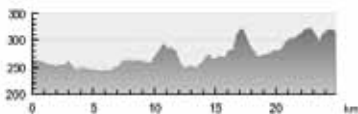
Ekologicky zaměřená stezka je situována v Jaroměři podél levého břehu řeky Labe. Tabule příchozí návštěvníky seznámí s některými živočišnými a rostlinnými druhy vyskytujícími se v blízkosti řek a potoků tohoto regionu. Mají zde prostor i informace o současném stavu luk a zahrad, výskytu nepůvodních druhů rostlin a živočichů v místní přírodě. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Jaroměř - autobusové nádraží (cca 1 km), vlakem: zastávka Jaroměř (cca 3 km).

Naučná stezka Josefov - Smiřice - Chlum 1866

Délka stezky: 25 km
 Počet zastavení: 15
 Náročnost: středně náročná
 GPS začátku stezky: 50°19' 49.205'' N, 15°54' 28.484'' E
 Správce stezky: Komitét pro udržování památek z války 1866

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Josefov	0	0
2.	Vlkov	3,5	3,5
3.	U Vachkova mostku	1,0	4,5
4.	Smiřice zámek	1,5	6,0
5.	Smiřice nádraží	0,6	6,6
6.	Rodov	3,9	10,5
7.	Račice nad Trotinou	2,7	13,2
8.	Horka	0,6	13,8
9.	Hoříněves náves	2,9	16,7
10.	Hoříněveské lípy	1,0	17,7
11.	Hankův dům	1,5	19,2
12.	Pomník 2. mysliveckého praporu	0,5	19,7
13.	Vojenský hřbitov 1866	1,8	21,5
14.	Máslojedy – odbočka Nedělišťe	0,7	22,2
15.	Chlum	2,8	25,0

Třetí část naučné stezky s vojenskou tématikou z roku 1866 začíná v Josefově (souměstí Jaroměř - Josefov) a končí na Chlumu u Hradce Králové. Stezka je spojovací trasou mezi bastionovou pevností Josefov a severní částí bojiště u Hradce Králové. Na stezce jsou připomenuty události, které předcházely konečné vítězné bitvě pruských vojsk dne 3. 7. 1866. Tabule naučné stezky návštěvníky seznamují i s utrpením prostých lidí, kteří po královéhradecké bitvě pečovali o raněné vojáky. Výpisy z obecních a farních kronik popisují dění v jednotlivých obcích, které byly válkou 1866 zasaženy. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Jaroměř, Josefov - odbočka Dolní Ples (cca 400 m), vlakem: zastávka Jaroměř (cca 3,5 km).

Naučná stezka Les Království

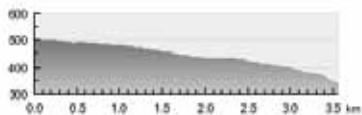
Délka stezky: 3,5 km

Počet zastavení: 7

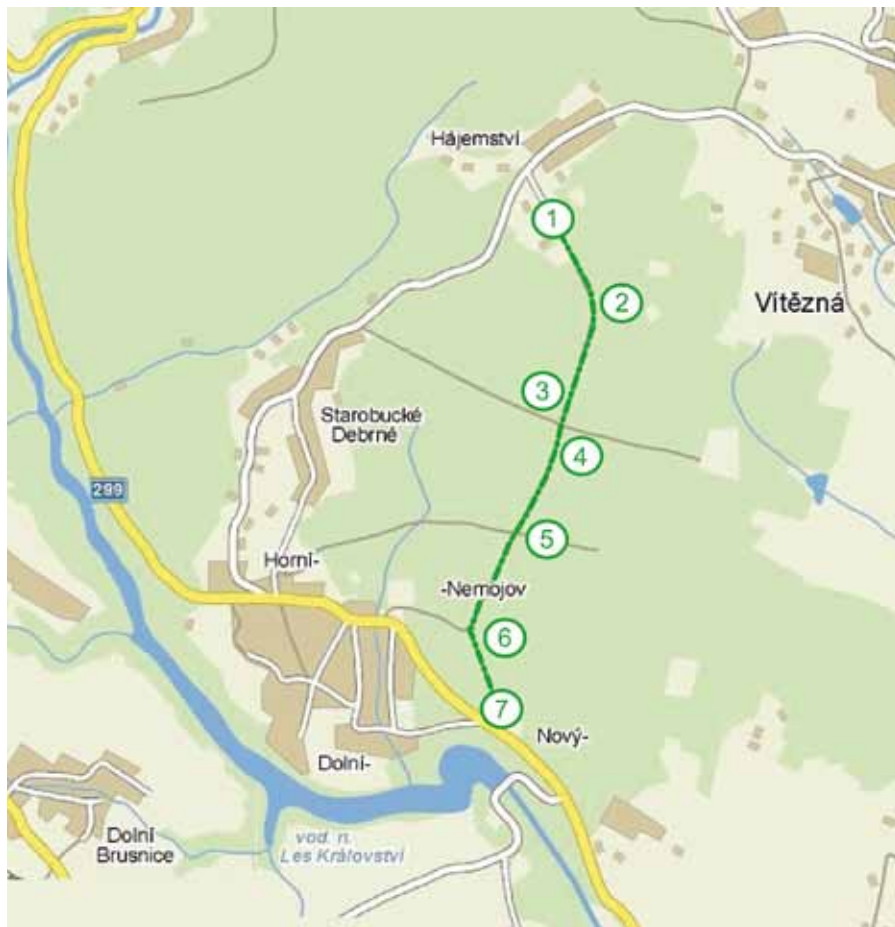
Náročnost: nenáročná

GPS začátku stezky: 50°29'15.974"N, 15°46'13.294"E

Správce stezky: Lesy České republiky

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	U lípy	0	0
2.	U olše	0,73	0,73
3.	U douglasky	0,70	1,43
4.	U modřínu	0,20	1,63
5.	U dubu	0,45	2,08
6.	U buku	0,70	2,78
7.	U osíky	0,72	3,5

Na území obce Nemojov (6 km od Dvora Králové nad Labem) se nachází naučná stezka, která je zaměřena na lesnictví, dendrologii, myslivost, lesní zvěř a přírodu. Začíná u obce Hájemství a končí u dětské ozdravovny v blízkosti architektonicky unikátní přehrady Les Království, která má statut národní kulturní památky a patří k nejkrásnějším vodním dílům v Česku. Jedna z tabulí naučné stezky je věnována Františku Antonínu hraběti Šporkovi, který založil Řád sv. Huberta (myšlivecká etika, kultura a tradice). **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka: Vítězná - Hájemství (cca 300 m), vlakem: zastávka Chotěvice (cca 8,5 km), při cestě zpět zastávka Bílá Třemešná (3 km).

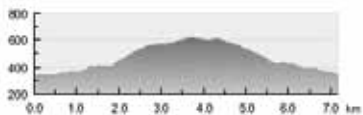
Náchodsko

15

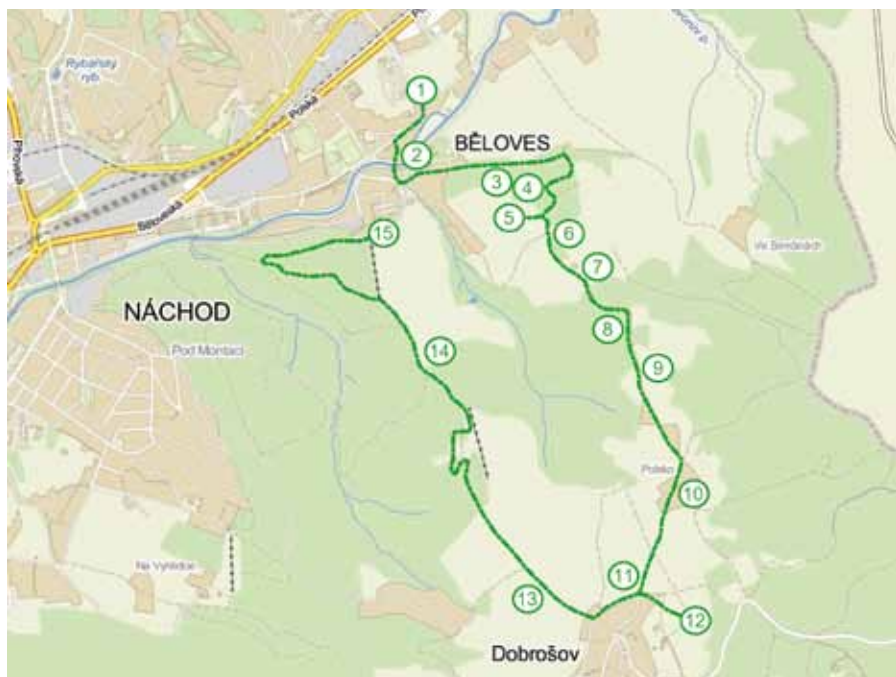
Naučná stezka Běloves po československém opevnění z let 1936-38

Délka stezky: 7,1 km
Počet zastavení: 15
Náročnost: středně náročná
GPS začátku stezky: 50°26' 16.280" N, 16°11' 24.669" E
Správce stezky: Město Náchod

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Pěchotní srub N-S 84 VODA	0	0
2.	První sled lehkého opevnění vzor 37	0,4	0,4
3.	Typy překážek v Náchodském údolí	0,4	0,8
4.	Lom	0,6	1,4
5.	Lehký objekt vz. 36 číslo 52	0,4	1,8
6.	Překážky v linii těžkého opevnění	0,2	2,0
7.	Pěchotní srub N-S 82 Březinka	0,2	2,2
8.	Pěchotní srub N-S 81 Lom	0,4	2,6
9.	Pěchotní sruby N-S 78,79 a 80	0,3	2,9
10.	Dělostřelecká tvrz Dobrošov	0,4	3,1
11.	Minometní věž N-S 77 Kaplička	0,5	3,6
12.	Informace k naučné stezce Běloves	0,3	3,9
13.	Dělostřelecký srub N-S 76 Amerika	0,8	4,7
14.	Pohledová tabule na linii LO a TO	1,3	6,0
15.	Pěchotní srub N-S 85 Montace	1,1	7,1

V místní části města Náchoda - Bělovi začíná naučná stezka, která návštěvníky seznamuje s úlohou pevnostní linie v obranné strategii Československa před druhou světovou válkou. Východištěm je pěchotní srub Voda, v jehož interiéru je umístěna unikátní expozice doplněná videoprojekcí o historii československé armády v letech 1918 až 1945. Ve srubu také naleznete množství dobových zbraní, uniforem a dalších exponátů. Na stezce můžete navštívit interiéry ještě dalších dvou pěchotních srubů - Březinku a Lom. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Náchod - Běloves, Kaufland (cca 400 m), vlakem: zastávka Náchod - Běloves (cca 800 m).

Naučná stezka Náchod - Vysokov - Václavice 1866

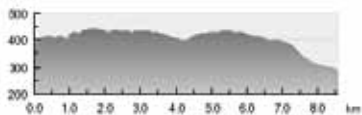
Délka stezky: 16 km

Počet zastavení: 14

Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°25'6.867"N, 16°9'42.905"E

Správce stezky: Komitét pro udržování památek z války r. 1866

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
0.	Náchod - vlakové nádraží	0	0
1.	Zámek Náchod	1,3	1,3
2.	Vojenský hřbitov	1,0	2,3
3.	Kramolna	0,75	3,05
4.	Pomník myslivce	2,45	5,5
5.	Vysokov	1,5	7,0
1. odbočka	Vysokov - soubor pomníků	1,0	8,0
6.	Pomník jízdy	0,65	8,65
7.	Bitva u Náchoda	0,45	9,1
8.	Dobenín	0,9	10,0
2. odbočka	Pomník 60. pěšího pluku	1,7	11,7
3. odbočka	Wimpffenův kříž	1,8	13,5
9.	Václavice - nádraží	0,8	14,3
10.	Provodov	1,7	16,0

Nultá tabule této naučné stezky je umístěna na vlakovém nádraží v Náchodě. V kraji mezi Náchodem a Hradcem Králové se nacházejí desítky v polích roztroušených hrobů a pomníků z prusko-rakouské války roku 1866. Nejvíce jich je právě v okolí těchto dvou měst, kde byly svedeny nejkrvavější bitvy celého válečného střetnutí. Tato stezka je první částí tématické dálkové cyklotrasy (62 km) s názvem „Stopy krve a železa 1866“. Směřuje do míst, kde byla svedena bitva u Náchoda, prochází obcemi, které byly bezprostředně válečným střetnutím zasaženy. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Náchod - autobusové nádraží (cca 1,5 km), vlakem: zastávka Náchod (cca 1,5 km).

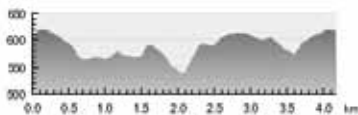

Naučná stezka Pevnost Dobrošov

Délka stezky: 3,7 km, trasa B 1,7 km
 Počet zastavení: 8, trasa B 4
 Náročnost: středně náročná
 GPS začátku stezky: 50°24' 08.633'' N, 16°12' 07.453'' E
 Správce stezky: Správa Pevnosti Dobrošov

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Provozní areál pevnosti Dobrošov	0	0
2.	Srub N-S 72 Můstek	0,1	0,1
3.	Obranný rajon na hoře Vrch, kóta 641 m	0,5	0,6
4.	Opevněný rajon na Malinové hoře kóta 581 m	0,7	1,3
5.	Pozoruhodný objekt pod vrcholem Malinové hory	0,4	1,7
6.	Srub Jeřáb	0,7	2,4
7.	Otočná dělová věž	0,5	2,9
8.	Ideální rekonstrukce u Jiráskovy chaty	0,8	3,7
6B	Izolované pěchotní sruby Jirásek a Lom	0	0
7B	Pěchotní srub N-S 82 Březinka	0,7	0,7
8B	Pevnostní uzávěr údolí Metuje	0,1	0,8
9B	Tabule v Bělovsi	0,9	1,7

Naučná stezka s vojenskou tématikou začíná u dělostřeleckého srubu Zelený nad vsí Dobrošov (8 km od Náchoda) a postupně prochází kolem opevněných objektů, kde jsou umístěny informační tabule seznamující s historií výstavby pohraničního opevnění z roku 1938. Během sezóny lze navštívit interiéry některých pevností či srubů. Stezka nabízí dvě trasy. První vede přes sruby Polsko, Hrobka, Jirásek, Jeřáb a končí na Jiráskově chatě. Druhá vede přes sruby Polsko, Hrobka, Lom, Březinka a končí v Bělovsi u Náchoda. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Náchod - Dobrošov (cca 800 m), vlakem: zastávka Náchod (cca 8 km).

Vlastivědná stezka řidičoho učitele Jaroslava Petra

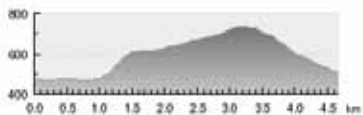
Délka stezky: 4,7 km

Počet zastavení: 10

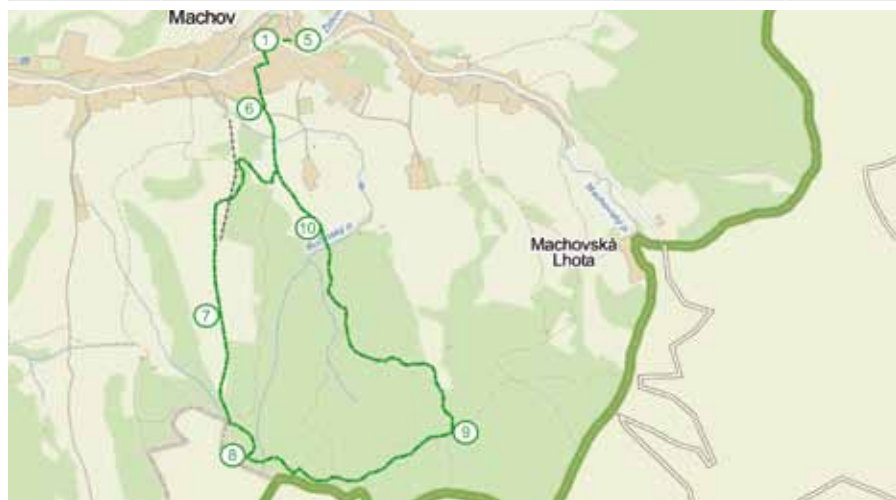
Náročnost: středně náročná až náročná

GPS začátku stezky: 50°29'57.396"N, 16°16'36.367"E

Správce stezky: ZŠ a MŠ Machov

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Na Městečku	0	0
2.	Školství na Machovsku	0,05	0,05
3.	Pomník padlých v 1. světové válce	0,2	0,25
4.	Kostel sv. Václava	0,05	0,3
5.	Sbor Círky československé husitské	0,2	0,5
6.	U Barunky	0,3	0,8
7.	U Jeřábu	0,4	1,2
8.	Tkalcovský stezník	0,9	2,1
9.	Pod Českou vyhlídkou	1,2	3,3
10.	U Studánky	1,4	4,7

Na náměstí v Machově (7 km od Police nad Metují) začíná vlastivědná stezka, která obsahuje spoustu důležitých informací souvisejících s historií obce a s jejím kulturním i přírodním bohatstvím. Trasa nabízí také nádherné výhledy do kraje. Panoramatická fotografie na jednom ze zastavení pomůže turistům určit názvy kopců, hor a pohoří, které se nacházejí v okolí. Zastavení nedaleko školy je věnováno historii machovské školy a pokrokovému učiteli, pedagogickému spisovateli Jaroslavu Petrovi. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Machov - náměstí, vlakem: zastávka Police nad Metují (6 km).

Naučná stezka Skály - Bischofstein

Délka stezky: 800 m

Počet zastavení: 4

Náročnost: nenáročná

GPS začátku stezky: 50°34'23.377"N, 16°8'16.322"E

Správce stezky: Město Teplice nad Metují

Číslo zastavení	Název zastavení	m od minulého zastavení	Celkem m
1.	Osídlení – Osada Skály	0	0
2.	Zámek	200	200
3.	Černé jezírko	200	400
4.	Hrad	400	800

Naučná stezka se nachází v Jiráskových skalách, které jsou vzdáleny 3 km od Teplice nad Metují. Zámeček Bischofstein a zřícenina hradu Skály jsou známé z díla Aloise Jiráska - Skaláci. Stezka je zaměřena na původní osídlení osady a zabývá se i fascinujícím životem nádherných vážek, šídel, šídlatek, motýlic a šídlelek. Pozůstatky hradu si můžete vychutnat zejména při výstupu na hradní vyhlídku, odkud budete mít krásný výhled do okolí. Uvidíte stolovou horu Ostaš, vzdálené Orlické hory nebo polské Stolové hory (Góry Stolowe). **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Teplice nad Metují - Na Rybárně (cca 4 km), vlakem: zastávka Teplice nad Metují (cca 4,5 km).

Naučná stezka Teplickými skalami

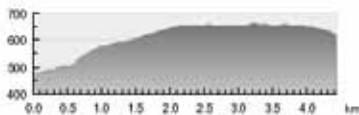
Délka stezky: 6 km

Počet zastavení: 16

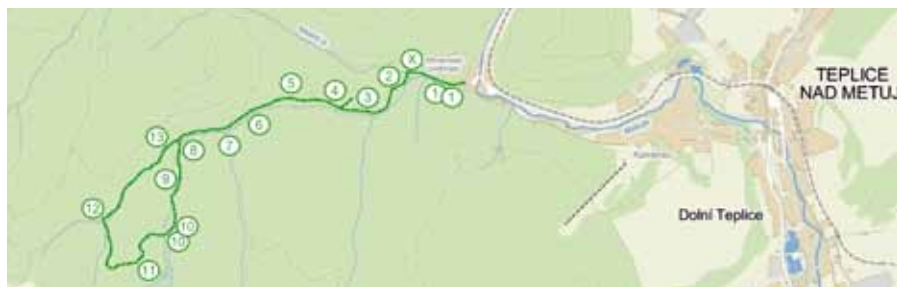
Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°35'41.634"N, 16°8'50.685"E

Správce stezky: Správa CHKO Broumovsko

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Střemenské podhradí - Lidé	0	0
1.	Střemenské podhradí - Příroda	0	0
x	Josef Vavrouška	0,3	0,3
2.	Ozvěna	0,3	0,6
3.	Pod Střmenem	0,2	0,8
4.	Skalské údolí	0,4	1,2
5.	Harfa	0,2	1,4
6.	Sekera	0,1	1,5
7.	Pod Hláskou	0,1	1,6
8.	Chrámové náměstí	0,2	1,8
9.	Skalní koruna	0,3	2,1
10.	Chrámové a Martinské stěny - Skalní chrám	0,1	2,2
10.	Chrámové a Martinské stěny - Skalní věže a stěny	0,2	2,4
11.	Skalní ostrov	0,5	2,9
12.	Anenské údolí	0,6	3,5
13.	Sibiř	1,0	4,5
Cíl	Střemenské podhradí	1,5	6,0

U vstupu do Teplických skal začíná naučná stezka, která vznikla na památku významného českého ekologa Josefa Vavrouška. Jednotlivá zastavení se věnují zajímavostem živé i neživé přírody, historii a objevování skal, turistice i horolezectví. Úctyhodné dílo přírody, labyrint skalních plošin, kaňonů a věží, pokrytý lesy se vzácnými rostlinami a živočichy, představuje jedinečnou přírodní hodnotu - národní přírodní rezervaci Adršpašsko - teplických skal. Nechte se zlákat procházkou a popusťte svou fantazii při objevování skalních útvarů. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Teplice nad Metují - Skály (200 m), vlakem: zastávka Teplice nad Metují - Skály (500 m).

Historická naučná stezka „Po historických památkách města Úpice“

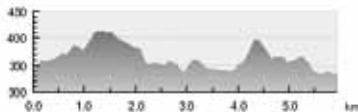
Délka stezky: 6 km

Počet zastavení: 31

Náročnost: nenáročná

GPS začátku stezky: 50°30'33.515'' N, 16°01'08.596'' E

Správce stezky: Městské gymnázium a střední od. škola Úpice

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Dům čp. 265	0	0
2.	Dům čp. 557	0,2	0,2
3.	Sbor Mistra Jana Husa – Husův sbor čp. 644	0,4	0,6
4.	Barokní kaple sv. Michala	0,1	0,7
5.	Divadlo Aloise Jiráska	0,0	0,7
6.	ZŠ Bratří Čapků čp. 151	0,05	0,75
7.	Městský hřbitov – od r. 1887	0,5	1,25
8.	U Lipek	0,5	1,75
9.	Dům čp. 165	0,8	2,55
10.	Dům čp. 44	0,5	3,05
11.	Dům čp. 45	0,02	3,07
12.	Dům čp. 46	0,0	3,07
13.	Dřevěnka čp. 92	0,01	3,08
14.	Kostel sv. Jakuba Většího	0,1	3,18
15.	Fara čp. 1	0,05	3,23
16.	Mariánský sloup	0,02	3,25
17.	Dům čp. 5	0,0	3,25
18.	Dům čp. 7	0,05	3,3
19.	Morawetzova vila	0,05	3,35
20.	Stará radnice čp. 30	0,05	3,4
21.	Dům „U Johanesu“	0,1	3,5
22.	Dům čp. 36	0,03	3,53
23.	Oberländerova vila čp. 133	0,2	3,73
24.	Dům čp. 695	0,5	4,23
25.	Sousoší sv. Trojice	0,3	4,53
26.	Kříž „U zabitého“	0,3	4,83
27.	Nová radnice čp. 624	0,9	5,73
28.	Městská poliklinika čp. 773	0,2	5,93
29.	Městská spořitelna čp. 800	0,0	5,93
30.	Dům čp. 404	0,05	5,98
31.	Most Svatopluka Čecha	0,02	6,0

Na území města Úpice vede naučná stezka, která představuje návštěvníkům historické památky a významné budovy ve městě. Např. dům čp. 92 „Dřevěnka“ je nejstarší úpickou stavební památkou, která je v gruntovních knihách zaznamenána již od roku 1559. Je to ojedinělá stavba z neotesaných klád. V roce 2010 byla vyhlášena národní kulturní památkou. Za zmínku také stojí dům čp. 36, kde byl od roku 1900 třicet let poštovní úřad. A právě tady se odehrál děj Poštácké pohádky od Karla Čapka. Rodina MUDr. Antonína Čapka žila v Úpici sedmnáct let (od roku 1890) v domě čp. 265. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Úpice - Pod Městem nebo most II. odboje (400 m), vlakem: zastávka Malé Svatoňovice (cca 5 km).

Naučná stezka Po hornických památkách Jestřebích hor

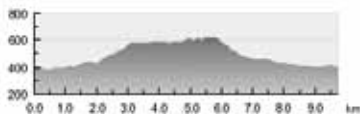
Délka stezky: 9,6 km

Počet zastavení: 5

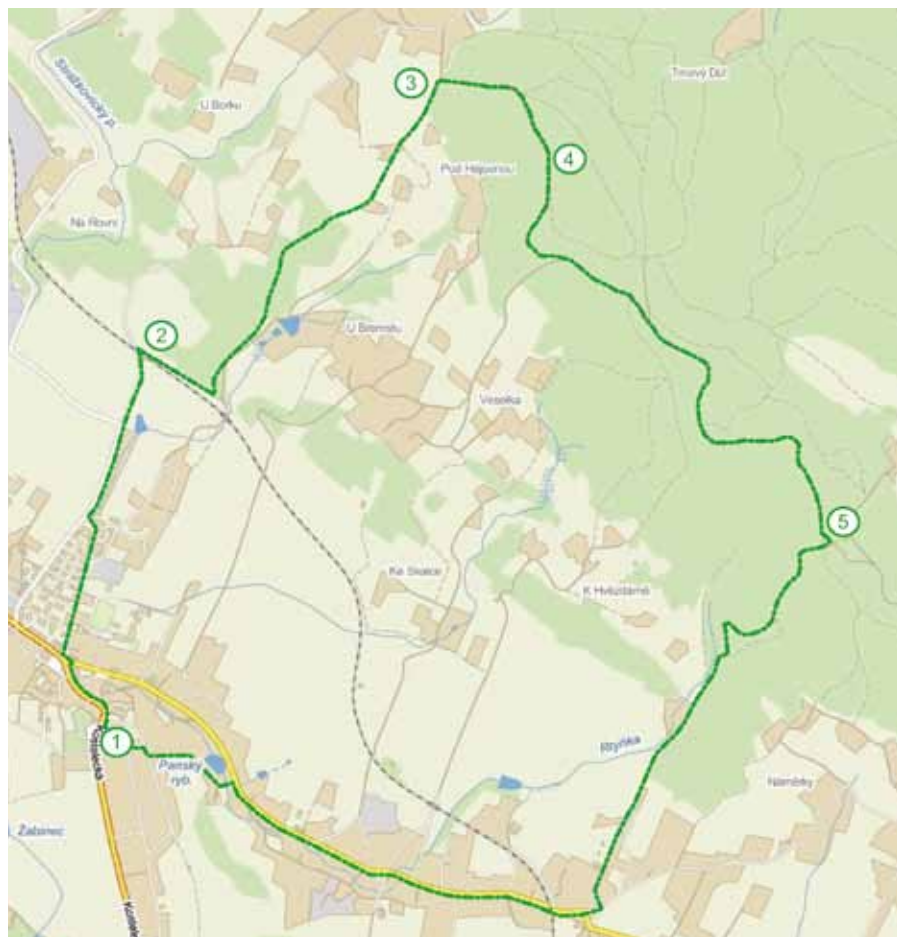
Náročnost: středně náročná až náročná

GPS začátku stezky: 50°30' 14.572" N, 16°04' 17.725" E

Správce stezky: Městské muzeum Rtyně v Podkrkonoší

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Muzeum	0	0
2.	Na dopravní trase od štolý Benigna na rtyňské nákladíště	1,5	1,5
3.	Jámy Myslivna, Fajfrova, Benigna a Ambrož	1,6	3,1
4.	Hornický památník a Hornický kříž	0,6	3,7
5.	Pod Větrákem	2,1	5,8
Cíl	Muzeum	3,8	9,6

V místním muzeu ve Rtyni v Podkrkonoší se nachází stálá hornická expozice, jejíž součástí je od roku 1997 „Rtyňský okruh“ naučné stezky po hornických památkách Jestřebích hor. Na jihozápadních svazích tohoto pohoří zanechalo hornické řemeslo letitým dolováním desítky štol, hornických jam, propadlin a hlusinových hald. V roce 1590 zde bylo objeveno naleziště černého uhlí, které bylo těženo nejprve jako palivo, později kvůli uranu. Těžba v Jestřebích horách byla v roce 1990 pro neekonomičnost ukončena. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Rtyně v Podkrkonoší - autobusové nádraží (cca 200 m), vlakem: zastávka Rtyně v Podkrkonoší (cca 1,5 km).

Naučná stezka Po stopách hornictví

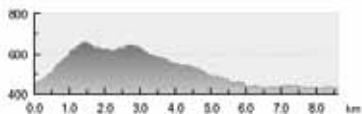

Délka stezky: 8,5 km

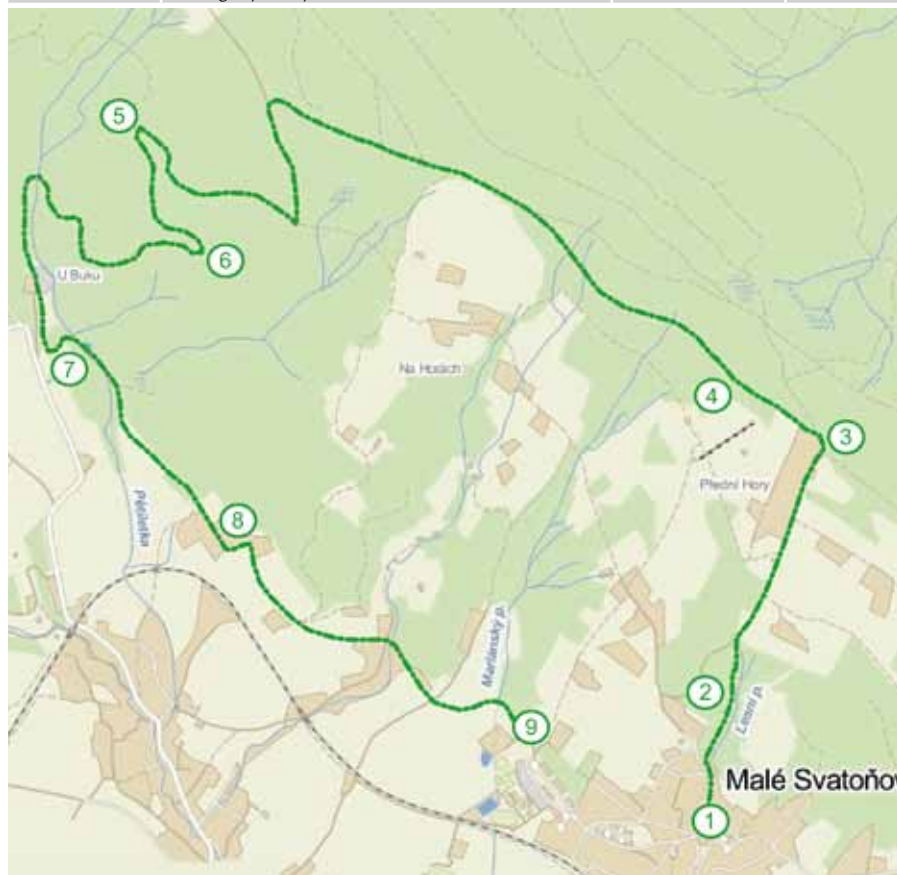
Počet zastavení: 9

Náročnost: středně náročná až náročná

GPS začátku stezky: 50°30'14.572" N, 16°04'17.725" E

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Cellkem km
1.	Náměstí Malé Svatoňovice	0	0
2.	Dědičná štola Kateřina	0,2	0,2
3.	U Mašinky	1,2	1,4
4.	Augurské jámy	1,3	2,7
5.	Nad dolem Petr	1,8	4,5
6.	Důl Antonín	0,6	5,1
7.	Dědičná štola Xaver	1,0	6,1
8.	Dědičná štola Hugo	1,0	7,1
9.	Geologický odkryv	1,4	8,5

Na náměstí v Malých Svatoňovicích (5 km od města Úpice) začíná další naučná stezka, která je věnována hornictví. Z níra Jestřebích hor bylo vytěženo více jak 21 miliónů tun černého uhlí a hornické řemeslo poznamenalo životy mnoha generací havířů, řemeslníků i důlních techniků. Jejich práci dnes připomíná mnoho technických památek, které lze zhlédnout v Malých Svatoňovicích a jejich okolí. Na bývalé vleče od Dolu Nejedlý na svatoňovickém nákladišti vznikla terénní expozice důlních strojů a důlní dopravy, známá pod jménem „U Mašinky“. V místním kostele Panny Marie Sedmíradostné je oltář zasvěcen patronce hornického cechu sv. Barboře. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem; zastávka: Malé Svatoňovice - železniční stanice (cca 800 m), vlakem; zastávka Malé Svatoňovice (cca 800 m).

Poznávací okruh „U nás“

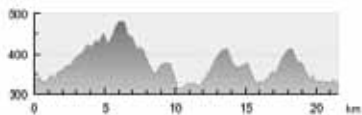
Délka stezky: 24 km

Počet zastavení: 24

Náročnost: středně náročná

GPS začátku stezky: 50°29' 15.975" N, 16°01' 50.572" E

Správce stezky: Obec Havlovice

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	U Lípy	0	0
2.	U Školy	0,1	0,1
3.	U Lávký	1,1	1,2
4.	Hořejší Konec	0,3	1,5
5.	Peterkův dolec	0,4	1,9
6.	Popluží	0,7	2,6
7.	Podhradí	1,7	4,3
8.	Vízmburk	1,1	5,4
9.	U Lomu	1,3	6,7
10.	U Devíti Křížů	0,8	7,5
11.	Potůčky	1,6	9,1
12.	Náchodec	2,5	11,6
13.	U Šiškovy	0,3	11,9
14.	U Rybníka	0,9	12,8
15.	U Mandle	0,6	13,4
16.	Barchoviny	1,0	14,4
17.	Muchov	2,2	16,6
18.	Králův kopec	0,6	17,2
19.	Kobylínek	1,4	18,6
20.	Svobodné	1,6	20,2
21.	U Sparty	1,5	21,7
22.	Habřina	1,1	22,8
23.	Ves	0,6	23,4
24.	Podhájí	0,6	24,0

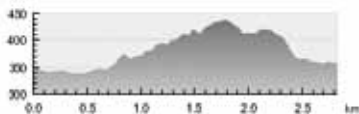
U základní školy malebné obce Havlovice (3 km od města Úpice) začíná poznávací okruh, jehož jednotlivá zastavení seznamují návštěvníky s historií, místopisem, přírodními i kulturními památkami. Tabule poznávací stezky (celkem 24 ks) se nevěnují pouze minulosti, ale představují i současné dění v obci. Stezka nás přivádí do míst, které okouzly i spisovatele Karla Čapka. Například v knížce Devatero pohádek najdeme příběh o Hejkalovi, který pobýval na zalesněném vrchu Krákorka. Do katastru Havlovic v současnosti spadá z Krákorky pouze jedno stavení. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Havlovice - obecní úřad (cca 200 m), vlakem: zastávka Červený Kostelec (cca 5 km).

Za krásami lesoparku Dlouhé záhony

Délka stezky: 3 km
 Počet zastavení: 7
 Náročnost: středně náročná
 GPS začátku stezky: 50°30'40.881"N, 16°11'15.889"E
 Správce stezky: Centrum rozvoje Česká Skalice

Číslo zastavení	Název zastavení	km od minulého zastavení	Celkem km
1.	Pitašova stezka	0	0
2.	Stromy a keře	0,3	0,3
3.	U splavu	0,2	0,5
4.	Tajemství lesa I	0,7	1,2
5.	Tajemství lesa II	0,6	1,8
6.	Nad Úpicí... a pod horami	0,4	2,2
7.	Informační panel Lesopark Dlouhé záhony	0,8	3,0

Úpická naučná stezka začíná za mostem II. odboje. Nejprve vede podél řeky Úpy, poté stoupá městským lesoparkem. Stezka je zaměřena na druhovou pestrost místních dřevin, výskyt rostlin a živočichů, kteří žijí v řece i v lese. Nechybí ani indiánský stromokruh - obdoba známějšího zvěrokruhu. Pro zpestření umožňují tabule naučné stezky vyzkoušet si znalosti návštěvníků pomocí otázek, souvisejících se zdejší přírodou, geologickými poměry i dalšími zajímavostmi. **Jak se na stezku dostanete?** Autobusem: zastávka Úpice - most II. odboje nebo Pod Městem (400 m), vlakem: zastávka Malé Svatoňovice (cca 5 km).

Realizátor projektu

Občanské sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice

Vzniklo v roce 2003 z potřeby existence místního subjektu, jenž by byl rovnoprávným partnerem ostatním regionálním institucím. Hlavní těžiště jeho zájmu a činnosti leží v Královéhradeckém kraji, snaží se získávat a sdružovat dobrovolníky, kterým nejsou lhostejné věci veřejné a rozvíjí spolupráci s místní samosprávou a dalšími místními neziskovými organizacemi i podnikatelskými subjekty. Jeho posláním je podpora místní vzdělanosti a kultury, posílení rozvoje zdravých regionů a prosazování principů trvale udržitelného života. Sdružení sídlí ve Vile Čerych, která je od roku 2003 vzdělávacím střediskem.

Aktuální informace najdete na www.centrumrozvoje.eu

Poděkování

Projekt „Stezky za poznáním - šetrný produkt podporující rozvoj venkovské turistiky“ realizovalo v roce 2011 Centrum rozvoje Česká Skalice s finanční podporou Ministerstva pro místní rozvoj a Královéhradeckého kraje. **Velké poděkování nepatří jen poskytovatelům dotace, ale také partnerům projektu a všem spolupracujícím organizacím i jednotlivcům, bez jejichž pomoci a dobře odvedené práce by zdárné uskutečnění všech naplánovaných aktivit projektu nebylo možné.**

Projekt byl zaměřen na zmapování naučných stezek v regionu Kladské pomezí a částečně Podkrkonoší. Jeden z výstupů právě držíte v ruce. Ať je vám inspirací, dobrým pomocníkem a průvodcem po stezkách za poznáním!

Tím však snaha o propagaci naučných stezek a rozvoj šetrného cestovního ruchu nekončí. Občanské sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice chce nyní co nejlépe využít cenné poznatky a zkušenosti získané mapováním stezek. Za pomoci vlastníků a realizátorů stezek se chce věnovat zlepšení stavu mobiliáře a značení, aby mohly co nejlépe sloužit svému účelu. Připravuje se také výsadba a údržba zeleně, která je součástí naučných stezek. Věříme, že projekt získá potřebnou podporu i nadšené spolupracovníky a plány dojdou naplnění. Stezky za poznáním tak dál budou moci svým návštěvníkům nabízet svoje půvaby a radost z poznávání krás a zajímavostí našeho kraje.

Partneři projektu

Místní akční skupina Království – Jestřebí hory

Vznikla v roce 2006 a působí na velké části okresu Trutnov. Nachází se na území dvou mikroregionů: Společenství obcí Podkrkonoší a Svazku obcí Jestřebí hory. MAS je dobrovolné společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), nemá právní subjektivitu a je tedy zastupována Královstvím - Jestřebí hory, o.p.s. MAS spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a při získávání finanční podpory z EU a z národních programů pro svůj region, metodou LEADER, prostřednictvím menších (nejen) investičních projektů, jejichž realizátoři jsou obce a jejich svazky, ale také zemědělci, podnikatelé, neziskové organizace včetně církví, které na území MAS působí. Více informací a aktualit najdete na www.kjh.cz

Místní akční skupina Mezi Úpou a Metují

Vznikla na podzim roku 2005 a v současnosti má 33 členů. Rozkládá se na území jedenácti obcí, které jsou členy tří svazků obcí (Svazek obcí Úpa, Svazek obcí Metuje a Svazek obcí 1866) a dále tří obcí Dolany, Dolní Radechovná a Kramolna. Jedná se o venkovský mikroregion, jehož území se nachází v blízkosti hranic s Polskem. Součástí mikroregionu jsou dvě města, na pomyslném středu Česká Skalice a na severovýchodní hranici pak Červený Kostelec.

MAS propaguje myšlenku LEADER v regionu, snaží se iniciovat subjekty ke spolupráci a partnerství na konkrétních projektech. Pracuje na rozvojové strategii, která je zaměřena na zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Další informace hledejte na www.meziuouametuji.cz

Branka o. p. s.

Branka byla v roce 1997 založena jako Nadace Branka a měla 19 členů. Podnět k založení dal Okresní úřad Náchod, za účelem rozvoje cestovního ruchu v okrese a finanční dotací tuto činnost podporoval do konce roku 1999. Vzhledem k omezeným možnostem členství a formy činnosti byla v roce 2000 nadace transformována na tyto subjekty: Svaz cestovního ruchu BRANKA a BRANKA, obecně prospěšná společnost. Členy Svazu cestovního ruchu Branka jsou města a obce, svazky obcí, nestátní neziskové organizace a soukromé subjekty.

Posláním obecně prospěšné společnosti Branka je rozvoj cestovního ruchu v turisticky významném území (TVÚ) Kladské pomezí. Branka, o.p.s. jako organizace cestovního ruchu vyvíjí činnost na celém území Kladského pomezí, zastává funkci společnosti destinačního managementu pro TVÚ Kladské pomezí a věnuje se dalším aktivitám zaměřeným na cestovní ruch a jeho rozvoj v daném území, které vyplývají z poslání společnosti: realizace aktivit destinačního managementu, zprostředkovávání spolupráce mezi organizacemi, které jsou činné v cestovním ruchu, sportu a kultuře, koordinace činnosti informačních center v TVÚ, prezentace a propagace TVÚ Kladské pomezí jako turistického cíle na veletrzích cestovního ruchu a při podobných příležitostech, příprava a vlastní realizace projektů a využívání grantů souvisejících s rozvojem turistiky, provoz webových stránek www.kladskepomezí.cz a <http://ski.kladskepomezí.cz>, vydávání propagačních materiálů, zprostředkování a propagace možností pro turistiky a volný čas, ediční, osvětová a vzdělávací činnost, propagace a podpora členů Branky a spolupráce s dalšími subjekty (kraj, ostatní TVÚ, polští partneři, média apod.).

**KLADSKÉ
POMEZÍ**

Mapa

Broumovsko

1. Proč chodit daleko? ... raději zůstaňte v Křinicích
2. Naučná stezka Lom Rožmitál

Českoskalicko

3. City Walk
4. Justynčina stezka
5. Naučná stezka Babiččino údolí
6. Naučná stezka Cesta stromů
7. Naučná stezka Česká Skalice - Svinišťany - Josefov 1866
8. Ovocná stezka
9. Stezka Jakuba Míly
10. Po stopách erbu zlatého třmene

Hronovsko

11. Naučná stezka Vítejte „U NÁS“

Jaroměřsko

12. Netradiční stezka Jaroměřskem
13. Naučná stezka Josefov - Smiřice - Chlum 1866

Královédvorsk

14. Naučná stezka Les Království

Náchodsko

15. Naučná stezka Běloves po československém opevnění z let 1936 - 38
16. Naučná stezka Náchod - Vysokov - Václavice 1866
17. Naučná stezka Dobrošov

Policko

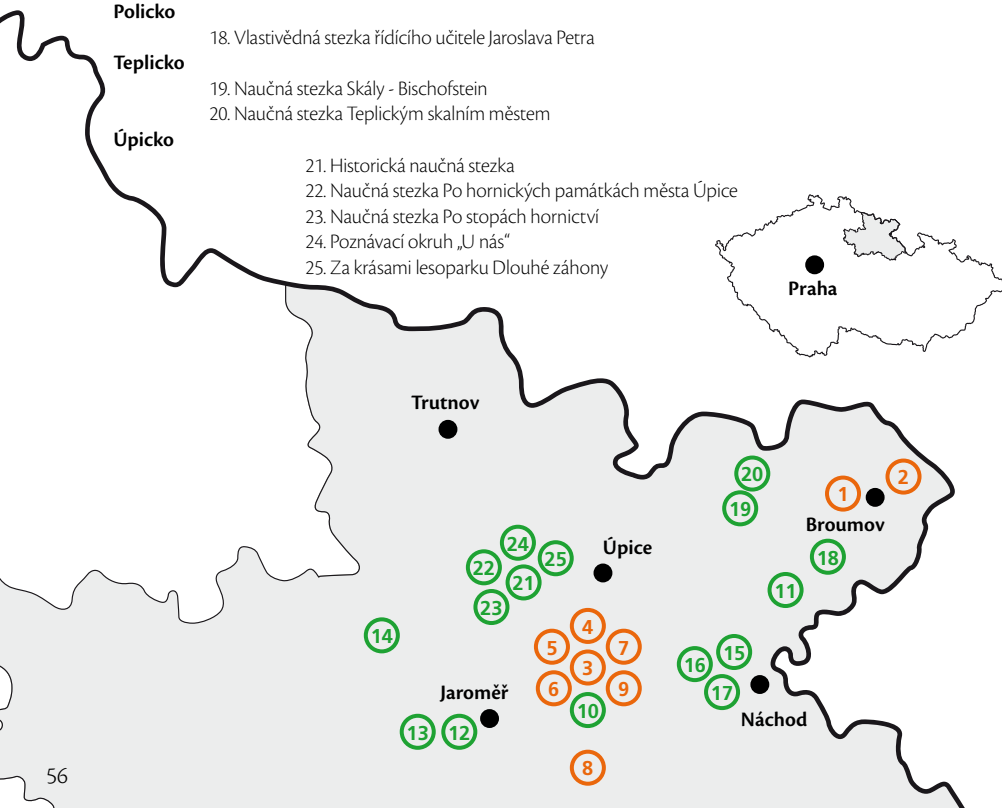
18. Vlastivědná stezka řídicího učitele Jaroslava Petra

Teplicko

19. Naučná stezka Skály - Bischofstein
20. Naučná stezka Teplickým skalním městem

Úpicko

21. Historická naučná stezka
22. Naučná stezka Po hornických památkách města Úpice
23. Naučná stezka Po stopách hornictví
24. Poznávací okruh „U nás“
25. Za krásami lesoparku Dlouhé záhony

Tradiční akce v našem regionu

Studánecká Čapkiana (květen)

Malé Svatoňovice

24 hodinové čtení textů sourozenců Čapkových s řadou doprovodných programů.

Den řemesel (květen)

Police nad Metují

Potkáte nejen hrnčíře, dráteníka nebo truhláře, ale také koláře, řezbáře, kováře či kameníka a uvidíte mnoho ukázek tradičních řemesel a výrobků.

Festival cyklistiky (červen)

Úpice

Závody horských kol, různé kategorie, doprovodný program.

Novoměstský hrnec smíchu (červen)

Nové Město nad Metují

Přehlídka filmové komedie s pestrým doprovodným programem.

Josefovské slavnosti (červenec)

Jaroměř - Josefov, tzv. Dolík.

Za poklady Broumovska (červenec, srpen)

Broumov

Hudební festival probíhající v působivém prostředí církevních památek.

Mezinárodní folklorní festival (srpen)

Červený Kostelec

Jeden z nejvýznamnějších festivalů nejen v České republice, ale i v Evropě.

Jiráskův Hronov (srpen)

Hronov

Festival ochotnických divadelních souborů.

Mezinárodní horolezecký filmový festival (srpen)

Teplice nad Metují

Soutěžní přehlídka filmů zaměřených na horolezectví, sporty v přírodě a život v horách.

Jiřinkové slavnosti (září)

Česká Skalice

Tradiční výstava jiřinek s bohatým doprovodným kulturním programem.

Kuronské slavnosti (září)

Náchod

Náchodský zámek ožívá družinou Petra Birona vévody Kuronského a pestrým doprovodným programem.

Čertohrátky (prosinec)

Adršpach

Čertohrátky ve skalách.

Půjčovny a servisy sportovního vybavení

PŮJČOVNY KOL

Česká Skalice - České dráhy

tel: +420 972 343 063

Adršpach - České dráhy

tel: +420 972 346 475

Červený Kostelec - České dráhy

tel: +420 972 345 457

Sněžné - Rekreační areál Horalka

tel: +420 495 408 990, +420 775 657 842

Úpice - BMX park

tel: +420 603 579 059

Jaroměř - Active Sport

tel: +420 491 814 644, +420 733 644 118

Teplice nad Metují - Redpoint

tel: +420 491 581 042

PŮJČOVNY SPORTOVNÍCH POTŘEB

Česká Skalice - Autocamping Rozkoš

tel: +420 491 451 112

Červený Kostelec - Autocamp Brodský

tel: +420 739 445 762

Nové Město nad Metují

Půjčovna sportovních kánoí a raftů

tel: + 420 491 473 011, +420 732 638 330

Půjčovna raftů a kánoí - Úpa

tel: +420 603 493 247

Broumov - Prodej a půjčovna sportovních potřeb

tel: +420 491 522 665

Skiareál Petříkovice – horské káry

tel: +420 491 004 509, +420 491 004 980,
+420 777 947 730, +420 777 590 915,

Jaroměř - Active Sport

tel: +420 491 814 644, +420 733 644 118

CYKLOSERVISY

Česká Skalice - Jaroslav Plíšťil

tel: +420 604 668 516

Česká Skalice - Kola Mikeš

tel: +420 732 941 070

Hronov - KT SPORT, s.r.o.

tel: +420 608 721 371, +420 608 721 373

Nové Město nad Metují - Libra jízdní kola

tel: +420 491 471 338

Červený Kostelec - Kola-Ogar

tel: +420 775 733 445

Broumov - Sport Hotárek s.r.o.

tel: +420 491 522 665

Broumov - Cyklo Tony

tel: +420 491 421 594

Úpice - Jízdní kola Bárta

tel: +420 499 881 327

Rtyně v Podkrkonoší - Radek Čermák

tel: +420 723 283 809

Jaroměř - Jízdní kola FRYNTA

tel: +420 491 810 390

Jaroměř - Forte – Systém, s.r.o.

tel: +420 491 812 352

Jaroměř - Active Sport

tel: +420 491 814 644, +420 733 644 118

Police nad Metují - Pitrs bikes

tel: +420 776 717 537

Police nad Metují - Zdeněk Ševců - Mr. Sport

tel: +420 491 543 883

Teplice nad Metují - Redpoint

tel: +420 491 581 042

Náchod - RADICAL SPORT

tel: +420 491 422 585

Náchod - Cyklo TONY

tel: +420 491 421 594

Náchod - AXIT

tel: +420 491 426 020, 777 910 398

Velké Poříčí - Cyklo Ryšavý

tel: +420 491 482 671, +420 607 586 884

Náchod - FAMOS

tel: +420 491 421 888

Informační centra v Kladském pomezí

Turistické informační centrum Adršpach

Dolní Adršpach 26, pošta Teplice n. Met. 549 57
Tel: +420 491 586 012, +420 731 151 656
info@skalyadrspach.cz
www.skalyadrspach.cz, www.adrspach.cz

Informační centrum Broumov

Mírové náměstí 105, Broumov 550 01
Tel: +420 491 524 168
info@broumov.net
www.info.broumovsko.cz,
www.broumov.net, www.broumovsko.cz

Infocentrum Neumann Reisen

Opočenského 70, Broumov 550 01
Tel: +420 491 524 635
jan.neumann@tiscali.cz
www.neumann-reisen.info

Cestovní a informační centrum Červený Kostelec

5.května 603 Červený Kostelec 549 41
Tel: + 420 498 100 657, 724 088 587
info@casur.cz
www.cervenokostecko.cz

Regionální informační centrum Česká Skalice

Třída T. G. M 33, Česká Skalice 552 03
Tel: +420 491 453 870
infocentrum@ceskaskalice.cz
www.ceskaskalice.cz, www.centrumrozvoje.eu

Informační centrum Hronov

Nám. ČSA 500, Hronov 549 31
Tel: +420 491 483 646
info@mestohronov.cz
www.mestohronov.cz

Informační centrum Jaroměř

Nám. ČSA 16, Jaroměř 551 01
Tel: +420 491 847 220
info@jaromer-josefov.cz
www.jaromer-josefov.cz

Informační centrum Malé Svatoňovice

Nám. Karla Čapka 147, Malé Svatoňovice 542 34
Tel: +420 499 886 295
muzeum@malesvatonovice.cz
www.malesvatonovice.cz, www.jestrebihory.net

Informační a cestovní centrum Náchod

Kamenice 144, Náchod 547 01
Tel: +420 491 420 420
info@icnachod.cz
www.icnachod.cz, www.mestonachod.cz

Informační centrum a muzeum Nové Město nad Metují

Na Zadomí 1226, Nové Město n. Met 549 01
Tel: +420 491 472 119
info@muzeum-nmnm.cz
www.novemestonm.cz

Informační centrum Police nad Metují

Masarykovo nám. 75, Police nad Metují 549 54
Tel: +420 491 421 501
infocentrum@policko.cz
www.policko.cz

Informační centrum Teplice nad Metují

Horní 13, Teplice nad Metují 549 57
Tel: +420 491 581 197, 775 761 003
info@teplickeskaly.com
www.teplickeskaly.com, www.teplicenadmetuji.cz

Informační centrum Úpice

Dr. A. Hejny 133, Úpice 542 32
Tel: +420 733 739 824
info@icupice.cz
www.upice.cz, www.jestrebihory.net

Vydalo

Centrum rozvoje Česká Skalice v roce 2011

Texty:

kolektiv zaměstnanců CRČS

Fotografie:

Robert Hager, Miroslav Bruk, Petr Dušek, Michal Hager,
archiv informačních center, archiv realizátorů naučných stezek a archiv CRČS

Fotografie (titulní strana):

Jan Zálíš • www.janzalis.com

Grafické zpracování, sazba:

Pinstudio • www.pinstudio.cz

Mapy:

copyright © Mapy.cz

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Brožura vyšla v rámci projektu „**Stežky za poznáním - šetrný produkt podporují rozvoj venkovské turistiky**“, který je spolufinancován z programu podpory nestátních neziskových organizací pro rok 2011 v působnosti Ministerstva pro místní rozvoj a Královéhradeckým krajem.